

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

26.06.2018 № 05120-04-2117334
На № _____ від _____

Верховна Рада України

Народному депутату України
Кулінічу О. І.

Про результати розгляду
депутатського запиту

Шановний Олегу Івановичу!

Міністерство фінансів України відповідно до листа Голови Верховної Ради України А. Парубія від 08.06.2018 № 11/10-2176 розглянуло Ваш депутатський запит від 07.06.2018 № 111, оголошений на засіданні Верховної Ради України 8 червня 2018 року, щодо обсягу реверсної дотації для бюджету Миргородського району Полтавської області та повідомляє.

Міністерство фінансів України у своїй роботі керується Конституцією України, Бюджетним кодексом України, законами України та іншими нормативно-правовими актами.

Бюджетним кодексом України (далі – Кодекс) визначаються правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

З 2015 року в Україні розпочато децентралізацію та запроваджено реформу міжбюджетних відносин, відповідно до яких 28 грудня 2014 року Верховна Рада України ухвалила зміни до Податкового та Бюджетного кодексів України. Внесені зміни визначили нову фінансову основу органів місцевого самоврядування, встановили новий розподіл загальнодержавних податків та запровадили нову систему бюджетного вирівнювання.

Змінами до Кодексу на законодавчому рівні забезпечено повну бюджетну самостійність місцевих бюджетів, у тому числі шляхом збільшення дохідних джерел їх формування та розширення прав органів місцевого самоврядування як в частині адміністрування податків і зборів, так і в частині визначення напрямів використання бюджетних коштів.

Слід зазначити, що нова модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, яку запроваджено змінами до Кодексу,

враховує дотримання принципу збалансованості, відповідно до якого закріплення за рівнями бюджетів певних видів доходів чи їх частини здійснено з урахуванням видаткових повноважень, які фінансуються з відповідних бюджетів.

Щодо обсягу реверсної дотації

Система горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій запроваджена в рамках реалізації реформи міжбюджетних відносин на заміну системи балансування. При цьому враховувався європейський досвід здійснення фінансового вирівнювання.

Система вирівнювання податкоспроможності є більш прогресивною ніж система балансування та має на меті сприяти зацікавленості місцевих органів влади до залучення додаткових надходжень та розширення наявної бази оподаткування.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється відповідно до статей 98–100 Кодексу.

Для обрахунку обсягів базової/реверсної дотації на 2018 рік використовувались виключно дані офіційної звітності, зокрема Державної служби статистики України – щодо наявного населення станом на 01.01.2017 та Державної казначейської служби України – щодо фактичних надходжень податку на доходи фізичних осіб за 2016 рік.

Основою для визначення обсягу базової/реверсної дотації є індекс податкоспроможності, який відображає рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб на 1 жителя по бюджету міста порівняно з аналогічним середнім показником по всіх бюджетах міст обласного значення, районів та об'єднаних територіальних громад.

Механізм вирівнювання передбачає, що місцеві бюджети з рівнем надходжень нижче 0,9 середнього показника по Україні отримують базову дотацію (80 відсотків суми, необхідної для досягнення показника 0,9), що підвищує рівень їх фінансової забезпеченості для виконання ними повноважень, які визначаються функціями держави і передані на виконання місцевому самоврядуванню.

Водночас із місцевих бюджетів, у яких індекс податкоспроможності перевищує 1,1, кошти вилучаються не в повному обсязі, а лише 50 відсотків перевищення цього показника.

Відповідно до пункту 24² Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України при здійсненні горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2018 рік у кількості населення додатково враховано кількість облікованих внутрішньо переміщених осіб за даними Міністерства соціальної політики України.

У розрахунках горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2018 рік для бюджету Миргородського району Полтавської області використовувались такі параметри:

- кількість населення – 27,697 тис. осіб (по Україні – 35 878,7 тис. осіб);

- кількість облікованих внутрішньо переміщених осіб – 1,11 тис. осіб (по Україні 1 339,1 тис. осіб);

- надходження податку на доходи фізичних осіб за 2016 рік – 66 384,5 тис. грн. (по Україні – 54 027 326,4 тис. гривень).

З урахуванням зазначеного, надходження податку на доходи фізичних осіб на 1 жителя бюджету Миргородського району становить 2 304,46 грн. на 1 особу (по Україні – 1 451,65 грн. на 1 особу), індекс податкоспроможності – 1,6. Результатом горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів для бюджету Миргородського району є реверсна дотація в сумі 10 192,5 тис. грн. $[(2\,304,46 - 1\,451,65 \times 1,1) \times (27,697 + 1,11) \times 50\%]$.

При цьому статтею 100 Кодексу передбачений вичерпний перелік випадків, за наявності яких можуть переглядатися індекси податкоспроможності місцевих бюджетів (для здійснення горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів), а саме:

- виділення нових або зміна статусу вже існуючих адміністративно-територіальних одиниць;

- зміна місцезнаходження суб'єктів господарювання – платників податків;

- зміна податкового законодавства.

При цьому зміна обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб має бути підтверджена органами стягнення.

Інших правових підстав для зміни обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб (для здійснення горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів) чинним законодавством не передбачено.

Щодо фінансового забезпечення місцевих бюджетів

Щодо додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я (далі – додаткова дотація), то положення щодо зазначеної додаткової дотації, зокрема напрями її спрямування, параметри та критерії розподілу між обласними бюджетами, визначено статтею 103⁶ Кодексу.

Так, розподіл додаткової дотації здійснюється між обласними бюджетами за параметрами та у пропорціях, що визначені Кодексом:

50 відсотків обсягу – пропорційно до питомої ваги приведенного індексу відносної податкоспроможності зведеного бюджету області;

50 відсотків обсягу – пропорційно до питомої ваги чисельності наявного населення області.

Щодо розподілу додаткової дотації між місцевими бюджетами, то Кодексом встановлено, що він здійснюється у порядку, визначеному обласними державними адміністраціями, та затверджується рішенням про обласний бюджет. За даними Департаменту фінансів Полтавської обласної державної адміністрації, для бюджету Миргородського району передбачено 10 556,2 тис. гривень.

Також можливими шляхами вирішення питання щодо збільшення обсягу ресурсу на фінансування витрат, пов'язаних з функціонуванням бюджетних установ, можуть бути кошти, перерозподілені шляхом скорочення

непершочергових та неефективних видатків, спрямування вільного залишку коштів, понадпланові надходження.

При цьому аналіз інформації по Миргородському району Полтавської області щодо спрямування додаткового ресурсу свідчить, що за наявності додаткової потреби в коштах на заробітну плату працівникам бюджетних установ та оплату енергоносіїв місцевими органами влади при його розподілі враховуються інші пріоритети.

Так, 95,3%, або 19,8 млн. грн. розподілених станом на 01.06.2018 вільних залишків коштів та 90,4%, або 1,8 млн. грн. розподілених коштів, отриманих від перевиконання дохідної частини загального фонду місцевих бюджетів району, спрямовано на капітальні та інші видатки.

З огляду на зазначене, рівень фінансового забезпечення місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації, насамперед, залежить від роботи місцевих органів влади щодо вжиття ними дієвих заходів та пошуку оптимальних інструментів і механізмів комплексного вирішення проблем наповнення місцевих бюджетів, а також рішень щодо ефективності використання наявних коштів.

З повагою

В. о. Міністра

С. МАРЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

вул. Межигірська, 11, м. Київ, 04071, fax. (044) 425-96-01, (044) 425-94-59

E-mail: hr@minfin.gov.ua; infomf@minfin.gov.ua

26.06.2018 № 17040-26/71
На № _____ від _____

ДОВІДКА

Відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 25 червня 2018 року № 103-к на період відрядження виконуючої обов'язки Міністра фінансів України **Маркарової Оксани Сергіївни** з 26 до 27 червня 2018 року виконання обов'язків Міністра покладено на заступника Міністра **Марченка Сергія Михайловича**.

Директор Департаменту

Д. СИВОКОНЬ